

REPUBLIKA

Rok XI

ŁÓDŹ, WTOREK, 24 STYCZNIA 1933 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 24

BEZ PAŁEK I BEZ NIENAWIŚCI RASOWEJ

musi być regulowane współzycie między poszczególnymi odłamami młodzieży akademickiej. — Minister oświaty odpiera brutalne ataki opozycji prawicowej.

— **Walczę o demokratyczną szkołę — woła min. Jędrzejewicz.**

Warszawa, 23 stycznia.

Sejmowa komisja budżetowa przystąpiła do obrad nad projektem budżetu ministerstwa oświaty. — Na posiedzeniu obecni byli: minister Jędrzejewicz, podsekretarz stanu: ks. Zongolowicz i Pieracki, wyżsi urzędnicy ministerstwa, dyrektor Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego, płk. Kiliński. Na wstępie zabrał głos sprawozdawca pos. Zdzisław Stroński (BBWR), podkreślając, że preliminarz zawiera w wydatkach ogólną sumę 352.614.204 zł., z tego większość przypada na szkolnictwo ogólno-kształcące, a mianowicie: 228 m. 505.351, na szkolnictwo wyższe 29 mil. 371.251, na wyznania religijne 22 mil. 003.759, na sztukę 2.558.700.

Prócz normalnego budżetu, istnieje jeszcze specjalny fundusz. — Resort ten w ostatnim roku był zaabsorbowany głównie pracą nad ustawami o ustroju szkolnictwa i o szkolnictwie prywatnym; dokonano zmiany podziału terytorjalnego władz szkolnych drugiej i pierwszej instancji, zniesiono okręgi

pomorski i łódzki

Wobec wielkiej ilości pracy, jaka obciąża wzytatorów, inspektorów i innych urzędników administracji szkolnej, należy funkcjonowanie tych władz jest wynikiem ofiarnej pracy personelu.

Przechodząc do szkolnictwa powszechnego, sprawozdawca podkreśla, że zdolano objąć obowiązkiem powszechnym taką ilość dzieci, że w roku 1932-33 niewiele może być mowy o jakimkolwiek załamaniu się powszechnego nauczania, lecz przeciwnie należy stwierdzić że było rozszerzenie się.

Dokonawszy szczegółowego przeglądu wszystkich pozycji wydatków i dochodów ministerstwa, referent wnosi o przyjęcie preliminarza budżetowego w drugim czytaniu, przedkładając równocześnie pewne poprawki.

Mowa min. Jędrzejewicza

Z kolei głos zabiera minister Jędrzejewicz, który oświadcza na wstępie, że chociaż globalna kwota budżetu min. W. R. i O. P. zmniejszyła się, preliminarz oświaty nie zawiera ograniczenia rozmiarów prac ministerstwa, przeciwnie daje pewne możliwości rozwoju.

Zmiana ustroju szkolnictwa, przejęcie szkół rolniczych pod zarząd ministerstwa, wywołała potrzebę zmian również w pragmatyce nauczycielskiej.

Obecnie ministerstwo pracuje nad ustrojem szkolnictwa powszechnego. — Wielką przytem przywiązuje się wagę do organizacji szkół niżej zorganizowanych, a więc na wsi i w mniejszych miastach. Zlikwidowano bez żadnego wstrząsu pierwsze klasy gimnazjum i publicznych szkół wydziałowych.

Minister Pappé wyjechał na urlop wypoczynkowy.

Gdańsk, 23 stycznia. Dzisiaj wieczorem, Komisarz Generalny R. P., dr. Pappé, opuścił Gdańsk udając się na urlop wypoczynkowy do Włocławka.

Dalej minister podkreślił, że od paru lat zwiększają się trudności w realizacji

powszechnego nauczania

Ogólna liczba dzieci, które trzeba nie tylko uczyć i wychowywać, ale i dokarmiać, wynosi 4.811.000.

— Jakże łatwo w takich okolicznościach — mówi minister — załamać ręce, lub stać się krytykiem, jakże łatwo wietrzyć katastrofę szkolnictwa i głosić załamanie się powszechności nauczania. Tembardziej jednak težsze woła tych, którzy są powołani do pracy na tem polu. — Minister stwierdza nad wyraz zdrowe ustosunkowanie się ogółu nauczycieli do ciężkich zadań na tym odcinku pracy, poczem omówił kolejno sprawy wszystkich wyznań, w zakończeniu powiedział m. in.:

— Napastowany przez tyle wrogich czynników politycznych, zastanawiałem się nad przyczynami tego osobliwego koncentrycznego ataku i przyszedłem do przekonania, że moje przewinienia sprowadza się do jednej rzeczy: do innego poglądu na rolę i znaczenie państwa w organizacji życia społecznego i innego poglądu na rolę i znaczenie państwa w życiu państwa. W tej różnicy tkwi sedno rzeczy, tkwi źródło nieporozumienia.

Proszę posłów opozycyjnych o przyjęcie do wiadomości, że wszystkie wa-

ższe zarzuty zawierają się bez reszty własnie w tej roli, jaką w zgodzie z całym rządem pragnę nadać w życiu polskiem państwu i rządowi.

Brutalne ataki

na mnie nie są związane z tą czy inną ustawą, z tym, czy owym programem, ale są ciągle związane z kapitalnym zagadnieniem państwa i rządu. Wystąpienia posłów opozycyjnych przeciwko pracom mego ministerstwa, uznaję za wyraźnie szkodliwą robotę, mającą na oku wszystko: tylko nie interes państwowo.

Przewidziałem szerzenie nienawiści wyznaniowej, rasowej i narodowościowej. Za to potępiają mnie panowie. Walczę o poziom kulturalny na naszych uczelniach, aby nie nóż, nie pałka regulowały stosunki między odłamami naszej młodzieży, za to otrzymuję miano gnębiela kultury polskiej i przyrównanie mnie do osławionych postaci Kasso i Schwartza, rozbudowuję powoli ustrój szkolnictwa w wielki gmach

demokratycznej szkoły

a twierdzą, że chcę zniszczyć polskie szkolnictwo.

Chcę wprowadzić w szkołach wszystkich typów i stopni szczerą, głęboką na uczuciu i wiedzy opartą kulturę państwowości polskiej, cześć i umiłowanie dla wielkich postaci, dla twórców tej państwowości, szacunek i posłuch dla

władzy rządowej, bo na tem przecież polega wychowanie państwowe.

Panowie wszelkimi środkami zwalczają tę moją robotę. Byłoby istotnie zgubnem, gdyby mnie ze strony panów spotykały słowa uznania, ale nawet w najostrożniejszym boju obowiązuje pewna rycerskość i gentlemanstwo. Ja osobiście w walce z przeciwnikiem zawsze tych momentów przestrzegam bardzo skrupulatnie: natomiast moi przeciwnicy nie są łaskawi postępować podobnie. Ton ich ataków jest aż nazbyt często wprost plugawy, nieprzyzwolony, wstrętny. Na to nieszety niema rady. Pocięszam się, że błotem, jakim chcą mnie obrzucić, oni sami walażą sobie ręce.

Natomiast stwierdzam z radością i dumą, że z większością ciał ustawodawczych współpraca rozwija się coraz lepiej. Istnieje pomoc poparcie i wzajemne zaufanie w to, że kieruje nami najskrupulatniejsze poczucie prawdziwego dobra naszego państwa. Pozwala mi to przechodzić do porządku nad wrogością i złą wolą, a dalej pracować będziemy dla dobra państwa i nauki polskiej. (Huczne oklaski na ławach B. B.).

Po przemówieniu ministra, zabrał głos poseł Miedziński, przedstawiając konieczność wprowadzenia do programów szkolnych nauki języka rosyjskiego.

Po przerwie rozpoczęła się dyskusja w czasie której zabierali głos niemal wszyscy posłowie.

Kewizje i aresztowania w Czechosłowacji po nieudanym zamachu na Koszary w Brnie. — Organizator puczu zbiegł.

Aresztowanie przywódcy faszystów generała Gajdy.

Morawska Ostrawa, 23 stycznia. Faszystowski zamach w Brnie, odbił się głośnie echem po całym kraju.

Zamach ten spotkał się z jednomyślnym potępieniem przez całe społeczeństwo czesko-słowackie. Prasa nazywa ten pucz szalonym pomysłem i domaga się od rządu wprowadzenia ostrej cenzury pism terrorystycznych oraz likwidacji zrzeszeń faszystowskich.

Według opinii prasy — Czechosłow-

cja przeżyła już komunistów i hackenkreutzlerów, ale, jak dotąd, nie zanotowano ani jednego wypadku porwania się na koszary wojskowe.

Morawska Ostrawa, 23 stycznia. W związku z projektowanym przewrotem faszystowskim w Brnie, dokonano w ciągu dnia wczorajszego i dzisiejszego licznych rewizyj w mieszkaniach działaczy faszystowskich w Brnie, Prościejowie i Pradze.

W mieszkaniu przywódcy faszystów czeskich, gen. Gajdy, zakwestjonowano bardzo obszerną korespondencję.

Sprawy i organizatora puczu, por. rez. Kobzinka, jak dotąd nie ujęto.

Praga, 3 stycznia.

B. generał Gajda, został aresztowany w związku z zajściami, jakie miały miejsce wczoraj w Brnie morawskim, gdzie grupa faszystów napadła na koszary pułku piechoty.

Anglja ogłosi niewypłacalność, jeżeli nie dojdzie do porozumienia w sprawie długów. Roosevelt zapowiedział spotkanie z ambasadorem brytyjskim.

Londyn, 23 stycznia.

Według urzędowego komunikatu sekretarza Stimson zawiadomił ambasadora angielskiego, że Roosevelt chętnie spotka się w początkach marca z przedstawicielami Wielkiej Brytanji, celem omówienia sprawy długów, zaznaczając, że jego zdaniem, sprawy te powinny być dyskutowane równocześnie ze światową konferencją gospodarczą.

Londyn, 23 stycznia.

„Manchester Guardian” drukuje ko-

respondencję swego nowojorskiego korespondenta na temat horoskopów, jakie nasuwają się obecnie co do anglo-amerkańskich rokowań w sprawie długów.

Według przewidywań — po właściwych pertraktacjach Roosevelt, którego stanowisko jako prezydenta obecnej większości jego zwolenników, jest b. mocne, zwoła na czerwiec nadzwyczajne zgromadzenie kongresu, celem ratyfikowania układu w sprawie długów.

Rokowania toczyć się muszą w bar-

doz wąskiej płaszczyźnie, albowiem, jeśli kongres okaże się zbyt wymagającym Anglja i pozostali dłużnicy ogłoszą, w czerwcu niewypłacalność, a znowu jeżeli układy będą zbyt ugięte, kongres odmówi ratyfikacji.

Naogół biorąc, jest jednak najprawdopodobniejsze, że do porozumienia nie dojdzie, wobec czego Anglja i pozostali dłużnicy ogłoszą w czerwcu niewypłacalność.

CASINO

**Dziś
i dni następnych!**



Dziś i dni następnych! Największy przebój sezonu — reżyserii W. S. DYKE'A tworzący Poganina — Białych Cieni — Trader Horna — Człowieka Małpy

„NOCNE SĄDY”

Obsada gwiazd w ich największym blasku: Phillips Holmes, Anita Page, Lewis Stone, Walter Huston.
Przyszli do mnie wśród nocy...
Byłam sama i bezbronna...
Film po którym postawiono Ameryce pytanie: Czy podobne fakty mogą mieć miejsce w cywilizowanym kraju. — Nadprogram tygodnik dźwiękowy Paramountu. — Pocz. o godz. 4 p.p. Passe-partout, bilety ulgowe wolnych wejść nieważne.



DZIŚ I DNIA NASTĘPNYCH!

Piękny i melodyjny arcyfilm produkcji europejskiej w/g. scenariusza i powieści znakomitego satyryka Roda-Roda p. t. **Wesoły Garnizon**.

„KOMENDA SERC”

Libeskomando
W rol. główn. GUSTAW FROELICH, DOLLY HAAS. — Rewja humoru miłości i śpiewu, osnuta na tle życia wojskowego. — Pocz. o godz. 4.30. w soboty i niedziele o godz. 12-ej. — Ceny miejsc niższe! — Bilety ulgowe ważne. — Sala mocno ogrzana. Następnym program „MATA - MARI”!

Rozporządzenia wykonawcze do ustawy konwersyjnej w sprawie oprocentowania i okresu umorzenia pożyczek i listów zastawnych.

Warszawa, 23 stycznia.

W ministerstwie skarbu dobiegają końca prace nad tekstami czterech rozporządzeń wykonawczych do t. zw. ustawy konwersyjnej z dnia 20.12.1932 r., a mianowicie: rozporządzenie ministra skarbu w sprawie okresów umorzenia wierzytelności długoterminowych zabezpieczających listy zastawne towarzystw kredytowych ziemskich i miejskich, banków hipotecznych i Wileńskiego Banku Ziemskiego oraz obligacji banków komunalnych, jak również wydanych na podstawie tych wierzytelności listów zastawnych i obligacji; rozporządzenie ministra skarbu w sprawie oprocentowania i okresu umorzenia pożyczek długoterminowych, zabezpieczających listy zastawne i obligacje Banku Gospodarstwa Krajowego i P. B. R., rozporządzenie ministra skarbu w sprawie oprocentowania i okresu umorzenia listów zastawnych oraz obligacji, stanowiących własność instytucji prawa publicznego, instytucji państwowych i skarbu państwa oraz rozporządzenie ministra skarbu i sprawiedliwości o ujawnianiu i przeprowadzaniu w księgach hipotecznych konwersji wierzytelności oraz konwersji listów zastawnych i obligacji.

Jeżeli chodzi o poziom oprocentowania i okresu umorzenia pożyczek i listów zastawnych oraz obligacji prywatnych instytucji kredytu długoterminowego to sprawy mają być ustalone jak następuje:

Okres umorzenia wierzytelności towarzystw kredytowych ziemskich oraz Wileńskiego Banku Ziemskiego, na podstawie których wypuszczono oprocentowane powyżej 5 proc. rocznie listy zastawne tych instytucji ustalono na lat 55, z tem, że przez pierwsze 3 lata tego okresu wstrzymuje się spłatę kapitału tych wierzytelności. 8 proc. listy zastawne dolarowe T. K. Z. w Warszawie serji z roku 1924, zostaną podzielone na dwie części w stosunku 31.75 do 68.25, czyli w takim stosunku, w jakim znajduje się poręczona przez skarbu państwa część serji listów zastawnych do części nieporęczonej. Okres umorzenia wierzytelności odpowiadającej części poręczonej, ustala się na lat 10, bez zastosowania okresu wstrzymania spłaty kapitału części wierzytelności, odpo-

wiadającej części nieporęczonej, ustala się na lat 55, w tem 3 lata karencji.

Okres umorzenia wierzytelności na podstawie których wypuszczono listy zastawne towarzystw kredytowych miejskich, ma być ustalony na lat 36, przyczem przez pierwsze 3 lata tego okresu, ma być wstrzymana spłata kapitału.

Soselski zatarę honorowy

Wyjaśnienia posłów Arciszewskiego i Wagnera

Warszawa, 23 stycznia.

Na wstępie dzisiejszego posiedzenia sejmowej komisji budżetowej, przewodniczący vice-prezes komisji pos. Hołyński (BB) odczytał pismo posła Arciszewskiego (kl. Narodowy) w związku z deklaracją złożoną w imieniu posłów klubu BB przez posła Czernichowskiego na poprzednim posiedzeniu komisji.

W liście tym między innymi pos. Arciszewski wskazuje na to, że już kilkakrotnie zauważył, iż pos. Wagner w czasie jego przemówień przerywa mu. Wobec kalectwa posła Wagnera uważałem się zawsze — pisze autor listu — w położeniu przynusowem. Nie chciałem na słowa jego reagować w ten sposób jakbym uczynił wobec każdego człowieka zdrowego. 18 b. m., gdy mówiłem, że nie rozumiem dlaczego rząd wstawił do budżetu M. S. Wojsk. cyfrę 822 mil. zł., pos. Wagner przerwał mi znów w ostrym tonie słowami: „czy mam panu jak na łopacie powiedzieć dlaczego”.

Projekt przepisów o kontroli zbrojeń

na stole obrad konferencji rozbrojeniowej

Genewa, 23 stycznia.

Popołudniu, wśród bardzo małego zainteresowania i pustek na sali zebrało się przedwczoraj konferencji rozbrojeniowej, na którym Polskę reprezentowali gen. Burhardt-Bukacki, przybyli do Genewy wczoraj wieczorem, oraz stały delegat polski przy Lidzie Narodów min. Edward Raczynski.

Posiedzenie poświęcone było rozpatrywaniu projektu przepisów o międzynarodowej kontroli zbrojeń, które to przepisy mają stanowić jedną z części składowych przyszłej konwencji roz-

Okres umorzenia wierzytelności, na podstawie których wypuszczono listy zastawne banków hipotecznych ustala się na lat 33, przyczem przez pierwsze 3 lata tego okresu wstrzymuje się spłatę kapitału.

Okres umorzenia wierzytelności, na podstawie których wypuszczono obligacje banków komunalnych ustala się na

Odpowiedziałem: „mam za duży szacunek dla pańskich bliźni, a za mały dla pańskiego doświadczenia i rozumu politycznego, żebym panu odpowiadał”.

Ani djarżusz sejmowy — pisze dalej pos. Arciszewski — ani „Gazeta Warszawska” nie oddały ściśle tych słów, jednakże przyjmuję odpowiedzialność za słowa podane w „Gaz. Warszawskiej”.

Stwierdzam, że gdyby pos. Wagner niniejsze moje oświadczenie uznał za jeszcze niewystarczające, gotów jestem udzielić mu satysfakcji honorowej w myśl przyjętych zwyczajów.

W odpowiedzi na ten list, zabrał głos pos. Wagner, wyrażając zdziwienie, że pos. Arciszewski posadza go o chęć nadużywania praw swego kalectwa, gdyż nigdy ich nie nadużywał.

Uważa się za zdrowego i do żadnych przywilejów z tytułu kalectwa nie rościł nigdy pretensji.

Epilog zajścia rozegra się na drodze honorowej.

Wedle projektu opracowanego przez specjalną komisję w Genewie istnieć ma w przyszłości stała komisja kontroli zbrojeń, do której wszystkie państwa, które przyjmą konwencje rozbrojeniową, delegują po jednej osobie.

W razie potrzeby komisja kontroli zbrojeń będzie miała prawo przez swoje organa przeprowadzać kontrole stanu zbrojeń poszczególnych państw na ich terenie. Charakterystycznym jest, iż ten ostatni przepis natrafia na stanowczy sprzeciw delegacji niemieckiej.

lat 33.
Okresy umorzenia wierzytelności ziemskich Banku Gospodarstwa Krajowego i wierzytelności Państwowego Banku Rolnego, zabezpieczające listy zastawne tych instytucji, ustalono na lat 55, przyczem przez pierwsze 3 lata tego okresu wstrzymuje się spłatę kapitału okresu umorzenia wierzytelności Państwowego Banku Rolnego, zabezpieczające obligacje meljoracyjne tej instytucji ustalono na lat 36, włączając do tychczasowy okres wstrzymania spłaty kapitału.

Oprocentowanie tych wierzytelności ustalono na 4 i pół proc. w stosunku rocznym. Okresy umorzenia oprocentowania listów zastawnych i obligacji mają być ustalone odpowiednio do okresów umorzenia i oprocentowania wierzytelności.

Mrozy i śnieg

utrudniają komunikację kolejową

Warszawa, 23 stycznia.
Raporty, nadsyłane do ministerstwa komunikacji stwierdzają, że w niektórych dystryktach dają się zauważyć poważne utrudnienia w związku z dość silnymi mrozami i miejscowymi opadami śnieżnymi.

W dystrykcie kolejowej katowickiej musiano skierować na niektóre linje pociągów odsnieżne. Mrozy utrudniają pracę przetokową.

Na liniach Zdobunowo-Kowel, Sarajewo-Równe i Kiwerce-Stojanow, skierowano do odczyszczenia torów pług i oodsnieżenie.

Na pozostałych liniach ruch kolejowy na trudności nie napotyka.

Odrzucone protesty

wyborcze.

Warszawa, 23 stycznia.
W dniu 23 b. m. rozpatrywano w Sejmie Najwyższym cztery protesty wyborcze przeciw wyborom do sejmiku województwa wyborczego nr. 63 (Wilno—miasto i powiat).

Protesty rozpatrywano na posiedzeniu jawnym. Wszystkie cztery protesty odrzucono.

Król jugosłowiański

przybył do Sinaia.

Bukareszt, 23 stycznia.
Dziś przybyła do Sinaia para królewska jugosłowiańska w towarzystwie jugosłowiańskiego ministra spraw zagranicznych Jewticza i świty.

Król Aleksandra i królowa Marię powitał król Karol w uniformie armii jugosłowiańskiej i wojewoda Michał. Powitanie było niezmiernie serdeczne. Na dworcu obecni byli również członkowie rządu rumuńskiego z premierem Vaida Voewod na czele.

Dziś o godz. 6 wiecz. nastąpi OTWARCIE NOWEGO LOKALU

Restauracji „ROMA” Łódź, Piotrkowska 152, tel. 236-77 wejście z podwórza

Codziennie koncert doskonałego zespołu muzycznego.

Bufet zaopatrzony we wszelkie trunki krajowe i zagraniczne oraz w znakomite zakąski zimne i gorące znane ze swej dobroci.

REICHSTAG BĘDZIE ROZWIĄZANY?

Kancelerz gen. Schleicher zabiega w sprawie pełnomocnictw. — Rokowania w sprawie utworzenia prawicowej większości w parlamencie.

Socjaliści nawołują komunistów do wspólnej walki z rządem.

Berlin, 23 stycznia.

Kancelerz Schleicher przyjęty został dzisiaj przed południem przez prezydenta Hindenburga.

Jak przypuszczają, tematem rozmowy była m. in. również sprawa pełnomocnictw w kwestji rozwiązania Reichstagu.

Ołcialnie omawiano sprawę zorganizowania akcji zatrudnienia bezrobotnych.

Berlin, 23 stycznia.

Pertraktacje przedstawicieli stronnic, w kierunku utworzenia większości parlamentarnej z centrum, narodowych socjalistów i niemiecko-narodowych trwają, jakkolwiek — według przypuszczeń — najprawdopodobniej nie dają rezultatu.

Hitler odbył dzisiaj rokowania z przywódcami narodowych socjalistów. W rokowaniach tych wziął również udział b. prezydent Banku Rzeszy, dr. Schacht.

Do spotkania między Hitlerem i Straserem nie doszło.

Berlin, 23 stycznia.

Oprócz zapowiedzianego przez ko-

muistów tygodnia antyfaszystowskiego i wielkiej demonstracji we środę na placu Buelowa, socjal-demokraci zwołują na dzień 19 b.m. wielki wiec pod hasłem „Przeciw prowokacyjnej polityce rządu, a na rzecz jedności klasy robotniczej”.

Senat gdański zarządził plebiscyt dla uratowania, cofniętych przez Volkstag, pełnomocnictw.

Gdańsk, 23 stycznia.

W wydanym dzisiaj Dzienniku Ustaw Wolnego Miasta, opublikowano oświadczenie senatu, że — nie godząc się z uchwaloną przez Volkstag ustawą o cofnięciu senatowi pełnomocnictw — zamierza skorzystać z konstytucyjnego uprawnienia do przeprowadzenia plebiscytu.

Zgodnie z obowiązującą na obszarze wolnego miasta ustawą, plebiscyt musi się odbyć w trzy miesiące — najpóźniej od chwili obwieszczenia go przez senat. W związku z tem, plebiscyt ten musi się

odbyć najpóźniej do dnia 21-go kwietnia roku bież.

Krok senatu jest dowodem, iż ucieka się on do utrzymania w drodze legalnej wszelkimi sposobami istniejącego obecnie stanu rzeczy.

Przy obecnym układzie sił politycznych jest rzeczą pewną, że jeśli nie nastąpią jakieś poważniejsze przesunięcia polityczne w wolnym mieście, bardzo łatwo ulegającym wpływom pochodzącym z Rzeszy niemieckiej, to plebiscyt zakończy się dla senatu klęską.

Socjalistyczny „Vorwaerts” wzywa komunistów, aby z wypadków niedzielnych wyciągnęli właściwe konsekwencje i przestali upatrywać głównych swych wrogów w obozie socjalistycznym, stwarzając wspólne kadry jedności robotniczej, zwrócone przeciw reakcji faszystowskiej.



znacznie ulepszony. Cena niezmielona.

Sowiecka polityka zagraniczna w oświetleniu Mołotowa, na sesji budżetowej Z. S. R. R.

Moskwa, 23 stycznia.

W wielkiej sali pałacu na Kremlu, odbyło się otwarcie obrad sesji budżetowej Związku Socjalistycznych Republik Rad.

W specjalnej loży zasiedli przedstawiciele akredytowanego w Moskwie korpusu dyplomatycznego i przedstawiciele prasy zagranicznej.

Dookoła stołu prezydalnego zasiedli: prezes centralnego komitetu wykonawczego, Kalinin, wszyscy komisarze ludowi, prezes wszechrosyjskiego WCiKA i zarazem prezes rady komisarzy ludowych, Mołotow oraz Stalin.

Zagaił zebranie Mołotow, który — po omówieniu problemów natury wewnętrznej, poświęcając dłuższe ustępy piątiletce, sprawom nadużyć, wzdzierania się elementów antysowieckich do centralnych organów partji i t. d., przeszedł następnie do zagadnień polityki zagranicznej.

Mołotow wyraził zdziwienie, wobec wypowiedzenia przez Anglię traktatu handlowego z Sowietami, bowiem, jak twierdził, Rosja jest bardzo dobrym klientem ze względu na punktualne płacenie zobowiązań.

Jeżeli chodzi o Francję — mówca

uważa, iż podpisanie traktatu jest kwestją niedalekiej przyszłości.

Nawiązując do podpisania paktów o nieagresji między Rosją z jednej, a Polską i państwami bałtyckimi z drugiej strony, mówca stwierdził, że trudności w rokowaniach z Rumunją, powstały stąd, iż Rumunja nie prowadzi własnej, samodzielnej polityki zagranicznej, na czym bardzo źle wyjdzie.

Następnie Mołotow wspominał, że ostatnio poprawiły się bardzo poważnie stosunki z Turcją, oraz stwierdził z zadowoleniem fakt wznowienia stosunków rosyjsko-chińskich.

Włamanie do prochowni i kradzież materiałów wybuchowych.

Londyn, 23 stycznia.

W miejscowości Marburg wykryto wielką kradzież materiałów wybuchowych. W miejscowej prochowni, po włamaniu pięciorga opancerzonych drzwi, zabrano 2.000 naboji pyrotechnicznych i kilkanaście kg. t. zw. romperytu, materiału o niezwykle wielkiej sile wybuchowej.

Sprawców kradzieży nie ujawniono.

Katastrofa w kopalni w Świętochłowicach.

Królewska-Huta, 23 stycznia.

W podziemiach kopalni „Niemcy” w Świętochłowicach, obsunęły się zwalę węgla.

Jeden z zasypanych górników, Henryk Dreszer, ze Świętochłowic, poniósł śmierć, drugi zasypany górnik, Jan Marcinkowski, został wydobyty z szeregiem okaleczeń.

Cena cementu musi być obniżona.

Warszawa, 23 stycznia.

Na posiedzeniu komitetu ekonomicznego ministrów, odbytem pod przewodnictwem p. premiera Prystora, zapadło postanowienie obniżenia cen cementu o 25 procent, dla wzmocnienia ruchu budowlanego.

Gdyby stery przemysłowe obniżki cen cementu o 25 procent do 1 lutego r. b. nie wprowadziły, wówczas nastąpiłoby przeniesienie cła ochronnego na przywóz cementu do Polski.

Skrócenie czasu pracy winno dotyczyć również pracowników umysłowych.

Genewa, 23 stycznia.

Konferencja w sprawie skrócenia czasu pracy dyskutowała dzisiaj nad kwestją zastosowania przyszłej konwencji do pracowników handlowych i biurowych.

W tej sprawie przemawiała m. in. delegatka (polska) posłanka Waśniew-

ska, rzeczoznawczyni robotnicza oświadczając, że natężenie bezrobocia wśród pracowników umysłowych wymaga objęcia ich konwencją o skróceniu czasu pracy.

Pozatem omawiano sprawę zastosowania konwencji do mniejszych zakładów pracy.

Uczestnicy raidu gwiazdzistego do Monte Carlo minęli już punkt kontrolny w Krakowie.

Kraków, 23 stycznia.

W nocy z 22 na 23 przybywać zaczęli do Krakowa uczestnicy raidu gwiazdzistego automobilowego do Monte Carlo, skupiając się na punkcie kontrolnym w rynku.

Pierwszy na wozie typu „Mathis” przybył do Krakowa Francois de Bremonet, o 12 w nocy. Kierowca ten wystartował w dalszą drogę o godz. 2 min. 6.

Następny przybył na wozie „Lancia” Rene Stocket, francuz, trzeci na wozie

typu „M. G.”, przybył Prestwich, anglik. Staraniem krakowskiego automobilklubu, szosy pod Krakowem były oświetlone sygnalami świetlnymi i odmieciono ze śniegu.

O godz. 8.40 kontrola wozów została zamknięta i zgłaszające się następnie auta, brały już w rajdzie udział poza konkursem.

Cieszyn, 23 stycznia.

Auta, biorące udział w raidzie gwiaz-

dzistym do Monte Carlo, minęły Cieszyn. Pierwszy przybył do Cieszyna Rene Stocket przed de Beg de Bremontem i Prestwichem.

Bukareszt, 23 stycznia.

Z Budapesztu wystartowało do raidu gwiazdzistego pięć samochodów. Wszystkie one ugrzęzły w zaspach śnieżnych i w rezultacie załodowane zostały do wagonów kolejowych.

Indywidualne ulgi na kolejach zostały ostatnio przez ministerstwo komunikacji znacznie rozszerzone.

Warszawa, 23 stycznia.

Ministerstwo komunikacji, idąc po linii udzielenia indywidualnych ulg przy przejazdach kolejami, rozszerzyło je w ostatnich latach tak dalece, że objęły one bardzo szeroki zakres, który umożliwił korzystanie z tych ulg olbrzymiej ilości pasażerów.

Podzielić je można na kilka grup. — Przedewszystkiem więc mieszkańcy

większych ośrodków korzystają z taniej komunikacji podmiejskiej, płacąc za przejazd o 25 proc. mniej, niż wynoszą opłaty normalne. W niektórych wypadkach (bilety miesięczne), zniżka dochodzi do 65 proc. Dla osób, które odbywają częste podróże, dużym udogodnieniem są t. zw. bilety okręgowe, których cena niedawno uległa również wydatnej niżce.

Bilety wycieczkowe w kl. 2 i 3 uprzywilejniają wycieczki wypoczynkowe na niedziele i święta z ulgą 1-3 razy normalnych w drodze powrotnej. Bilety te uprawniają do przejazdów w soboty i dzień przedświąteczny oraz w dniu poprzedzającym święta Wielkiej Nocy i Zesłania Ducha Świętego oraz święta Bożego Narodzenia.

Ponadto dla grup podróźnych tworzących co najmniej z 25 osób taryfa przewiduje zniżkę 25 proc., przyczem na każdych 50 placących, przewozi się bezpłatnie jedną osobę. — Wszelkie takie ulgi dostępne są dla wszystkich podróźnych

Ponadto dla grup podróźnych tworzących co najmniej z 25 osób taryfa przewiduje duże ulgi przejazdowe dla organizacji społecznych, humanitarnych, wychowawczych, dla robotników, dla celów naukowych, kulturalno-oświatowych, krajoznawczych, turystycznych i sportowych, a wreszcie ulgi uzdrowiskowe oraz ulgi dla emigrantów i reemigrantów.

Wspomnieć również należy o daleko idących ulgach przejazdowych, udzielanych specjalnie z okazji wielkich uroczystości, jak np. w roku ubiegłym podczas Święta Morza i Jubileuszu Kłasztoru Jasnogórskiego. Pracownicy państwowi i wojskowi korzystają z ulg na kolejach na podstawie swoich legitymacji.

Dzięki temu systemowi, szeroko stosowanych ulg indywidualnych, nieliczne tylko kategorie podróźnych, podróżujące rzadko, nie korzystają ze zniżek na kolejach.

RADJOPROGRAM

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ
„POLSKIEGO RADJA”
WTOREK, dnia 24-go stycznia.

- 11.40—11.50: Codzienny Przegląd Prasy Polskiej.
- 11.50—11.55: Komunikat meteorologiczny dla komun. lotniczej.
- 11.58—12.05: Sygnał czasu z Warszawy, Hejnał z Krakowa.
- 12.05—12.10: Odczytanie programu na dzień bieżący.
- 12.10—13.20: Koncert z płyt gramofonowych.
- 13.20—13.25: Komunikat meteorologiczny.
- 13.55—15.10: Przerwa.
- 15.10—15.15: Urząd. Komun. Państw. Instytutu Eksportowego.
- 15.15—15.25: Komunikat gospodarczy.
- 15.25—15.30: Chwilka lotnicza i przeciwgazowa.
- 15.30—15.35: Komun. Państw. Urząd. Wych. Fizyczn. i Państw. Zw Sport.
- 15.35—15.50: „Wśród kałków. — Przegląd najnowszych wydawnictw omówi prof. Henryk Mościcki.
- 15.50—16.25: Płyty gramofonowe.
- 16.25—16.40: Odczyt dla nauczycieli p. t. „Rola szkół powsz. niższych zorganizowanych”, wygł. p. Maria Dzierżbicka.
- 16.40—17.00: „Najstarsze drogi w Polsce”, wygł. prof. Mieczysław Lmanowski.
- 17.00—17.55: Popołudniowy koncert symfoniczny w wyk. orkiestry Filharmonji Wares. pod dyr. Grzegorza Fitelberga
- 17.55—18.00: Odczytanie programu na dzień następn.
- 18.00—18.30: Koncert muzyki Rumuńskiej w wykonaniu Pia Igirosanu.
- 18.30—19.00: Muzyka lekka.
- 18.50—19.20: Rozmaitości.
- 19.20—19.30: Komunikat Izby Przem.-Handlowej w Łodzi, repertuar teatrów
- 19.30—19.45: Feljton muzyczny.
- 19.45—20.00: Prasowy Dziennik Radiowy.
- 20.00—21.05: Transm. muzyki lekkiej z Wiednia.
- 21.05—21.15: Wiadomości sportowe. Dodatek do Pras. Dziennika Radi.
- 21.15—22.15: Koncert Europejski z Genewy.
- 22.15—22.30: Kwadrans literacki: Józef Piusulecki „Wielkości, gdzie twoje imię?”, fragment z rzeczy p. t. „Rok 1863”.
- 22.30—22.55: Muzyka taneczna
- 22.55—23.00: Urząd. Komun. Państw. Instytutu Meteorolog. oraz komun. policyjny
- 23.00—24.00: Muzyka taneczna z cafe „Italia”.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

- 19.05. RYGA. „Kraina uśmiechu”, operetka Lehara.
- 19.30. BUDAPESZT. „Cygania”, opera Pucciniego. Tr. z Opery Król.
- 20.00. WIEN. Muzyka lekka.
- 20.00. BERLIN. „Katarzyna z Heilbronn”, sztuka Henryka v. Kleista, muzyka Hansa Piitznera.
- 20.00. BERN (Beromuenster). Koncert symf. z udz. Artura Rubinsteina.
- 20.40: HUIZEN. „Requiem” — Verdlego. Tr. z Concertgebouw w Amsterdamie.

W Łodzi powstanie opera.

Prof. Ramułt odbył konferencję z p. wicewoj. Potockim i prezydentem Ziemięckim.

(i) Jak się dowiadujemy, sprawa powołania do życia opery w Łodzi, o czym była mowa już w ubiegłym roku, weszła wreszcie na tory realizacji. Jak wiadomo w Warszawie istnieje towarzystwo opery narodowej, na czele którego stoi prof. Ramułt, którego celem jest popieranie opery warszawskiej oraz tworzenie placówek operowych na terenie całej Polski.

W sobotę prof. Ramułt przyjechał do Łodzi i odbył konferencję na temat utworzenia opery w naszym mieście z p. wicewojewódą Potockim, starostą Podobińskim oraz prezydentem Ziemięckim.

W wyniku tych rozmów postanowiono, że w Łodzi powstanie oddział towarzystwa opery narodowej oraz założona będzie opera. Orkiestra, chór i balet utworzone będą z sił miejscowych, pod dyktandem p. Rydera, natomiast opera warszawska dostarczać będzie solistów, dekoracji i rekwizytów.

Z jednej strony Łódź otrzyma więc nowy przybytek sztuki, a z drugiej przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia wśród muzyków, które od chwili udzielenia kinoteatrów, osiągnęło punkt kulminacyjny, oraz do wybicia się wielu młodych sił.



TEATR MIEJSKI.

Dziś, we wtorek i w środę wieczorem stanowiąca w dalszym ciągu niestanną ewenement dla Łodzi, wstrząsająca sztuka S. Trejlikowa „Kryzys w Chinach”.

W czwartek barwna satyryczna komedia Vicky Baum, „Piac Paryski 13”.

W próbach komedia Vidala „Pani nie chce mieć dzieci”.

TEATR KAMERALNY.

Dziś, jutro i pojutrze wesoła, pełna powściągliwych sytuacji i erotycznych konfliktów komedia Cowarda „Sprawy poufne” z Niedziałkowską, Suchecką, Śliwkiem i reżyserem sztuki S. Szyndlerem.

TEATR POPULARNY (Ogrodowa 18).

Dziś i codziennie po raz 14-ty przebojowa operetka R. Stolza „Peppina” w premierowej obsadzie.

Świeżona gra zespołu, doskonała reżyserja M. Winklera oraz efektowne dekoracje S. Bieleckiego ściągają codziennie na „Peppine” tłumy publiczności.

Przed sprzedaż małej ilości pozostałych biletów na dzisiejsze przedstawienie w kasie teatru oraz w biurze „Orbis” przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 65. Telefon 233-13 i 101-01.

TEATR REWIJ „JAR” (Kilińskiego 124).

Dziś premiera dawno oczekiwanej rewiji humoru, śpiewu, tańca i arcywesołych skeczów p. t. „Serca otwarte” z udziałem najlepszych sił artystycznych stolicy z St. Balcerakówną, I. Dziużyńską, L. Bielawską, Mery Gaston, Olesiem Gronowskim, Z. Suwalskim, Eugeniuszem Gastonem, A. Tartakowiczem, Zbigniewem Zawadzim na czele całego zespołu.

W programie barwne inscenizacje, najnowsze przeboje stolicy. Piękna wystawa. Nowy zespół. Dziś dwa przedstawienia: o godz. 7.30 i 9.30 wieczorem. Ceny miejsc niższe.

DZISIEJSZY KONCERT A. SCHENKERA.

Dziś o godzinie 8.30 wieczorem odbędzie się w Filharmonji zapowiadany koncert utalentowanego skrzypka Alfreda Schenkera. Artysta wykona zapowiadany interesujący program, złożony z dzieł: Beethovena, Bacha, Lalo, Achrona, Kirmana, Blocha, Milhanda i Władigerowa oraz innych. Koncert wzbudził wśród melomanów duże zainteresowanie. Akompanjować artyście będzie dyr. Teodor Ryder.

Dyżury aptek.

Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: A. Democrowej (Zgierska 57), W. Groszkowskiego (11-go Listopada 15) Sukc. S. Gorfina (Piusduskiego 54), S. Bartoszewskiego (Piotrkowska 164), R. Rembickiego (Andrzeja 28), A. Szymankiewicza (Przedzeczna 75).

Kino-teatr „SPLENDID” Superfilm prod. Sowkino-Moskwa
Narutowicza 20.
BEZDOMNI
(Pufiowka w żółtym)
Ceny miejsc na wszystkie seanse od 80 gr.

Chcesz by Ci się dobrze powodziło?

Naucz się mówić przy każdej okazji!

10 proc. dla mnie
10 proc. dla mnie
10 proc. dla mnie
10 proc. dla mnie

„LUNA” i RAJ PODLOTKÓW w roli gł. **Anny Ondra**
Dziś poraz ostatni!

Dwużeniec?

Romans LEO BELMONTA

8)

— Jednakże, panie dyrektorze...! Tak nie można... Rozkaz ministra! — zaoponował Gawriłow.

Urzędnik „sponsował”.

Wogóle wcale mu ta misja nie smakowała. Był służbistą austriackim, ale jako polak, czuł niechęć do tego „moskalka”, który brał na siebie rolę dyktującego mu rozkazy w imieniu Rosji za plecami rządu austriackiego. Miał słabość do dam i szanował wielce słynnego lekarza i uczonego Radwana — gnębiło go, że sprawił im przykrość swoim najściem, że skompromitował się w tej sprawie. Powazał wysoko Anglię i wcale nie miał chęci dotknąć prestiżu obywatela angielskiego. Uwagę Gawriłowa uważał za zachwalstwo, za despekt dla siebie. Rozkrzyczał się nagle:

— Idź pan do licha!... nawarzyłeś piwa... skompromitowałeś policję galicyjską i jeszcze... gębę otwierasz! Rozkaz pana ministra nie dotyczy angielskiego obywatela, Roberta Grove... Radzę panu zrejterować!... Hej! — rzucił w stronę drzwi do swoich podwładnych — możecie odejść!... A gdyby pan Gawriłow ociągał się wyjść... to pomożcie mu.

— Panie wybaczenie, że nieco uniosłem się! — zwrócił się w stronę dam.

Po chwili trzącał się kieliszkiem z państwem Szeftel, pijąc zdrowie młodej pary. Grove objął promieniającą ze szczęścia Irę. Nareszcie! — Radwan, do którego należało ostatnie słowo w tej sprawie — dał wyraźne przyzwolenie.

Lena wycofała się do drugiego pokoju...
Padła twarzą na sofę i zagłuszyła łkanie. Tak zastał ją Radwan, który poszedł za nią.
Ujął delikatnie jej rękę.
— Lenol.. rozumiesz... musiałem! — rzekł zdławionym głosem.
Zwróciła ku niemu zalaną łzami twarz.
— Tak.. trzeba było go ratować... Nie zniostabym, gdyby włożono mu ponownie kajdany... Ale... ale...
Spojrzała na niego ze zgrozą.
— Jak ja to przeżyję?... Przecież Ira mi go zabierze nazawsze!... Jakie to okropne: odzyskać go i... stracić po raz drugi.
Popatrzył na nią — zmierzył całą głębokość jej tragedji — i rzekł z mocą czując, że popełnia święte kłamstwo:
— Mylisz się, Leno!... Zbadałem rzecz dokładnie... Robert Grove nie jest... Romanem.
— A Roman?... Roman?!
— Może niebo pozwoli, że... i Roman się znajdzie. Bądź cierpliwa i... wierz! Pochyliła gorące usta do rąk starca. Ucałowała je:
— Dziękuję ci, ojczel!... Teraz zniosę ten cios... Będę czekała...
Jego wargi drgały... Gdyby nie wstydził się łez, nieodpowiednich hartowi duszy męskiej, sam wybuchnąłby płaczem...

ROZDZIAŁ LXVIII.

Kochajmy się!

Dyrektor policji, — właściwiej mówiąc, pełniący służbę w zastępstwie przebywającego w Marienbadzie dyrektora, komisarz okręgowy, pan Piwocki — nie bez kozery zatrzymał się na śniadaniu u pani Czerskiej. Tylko w pewnej mierze dał się pociągnąć zastawie, ocenionym jednym rzutem oka zakąskom i markom win — był smakoszem i znawcą; i jeno po części zniecił go urok jasnowłosej główki o chabrowych oczach pani Szeftlowej, która zainteresowała na swój sposób w sprawie Grovego, uśmiechając się słodko do groźnego urzędnika policji — Piwocki przepadł za tego rodzaju główkami i miękką, jak wosk przy takim uśmiechu.

Ale, pozostając działem w dalszym ciągu w charakterze urzędowym. Był on mieszaniną chytryści i tępoty, która często napotykała się na urzędach policyjnych zaboru austriackiego wśród cieszących się osobliwą protekcją rządu miejscowych żywiółów. Krakowianie podrwiali sobie z niego, określając go trafnie nazwą: „subtelny głuptas” — de finicją, przypadkiem zgodna z wynalezioną dla podobnego typu w Rosji wcześniej przez geniusza Puszkina.

Tedy zatrzymał się, aby jeszcze wybadać w rozmowie pana Grovego osobiście za pomocą delikatnych pytań o jego stosunki. Jakkolwiek bowiem posiadał nieograniczone zaufanie do szanownego doktora Radwana, z którym zetknął się przypadkiem u Hawelki i miał honor rozmawiania z nim na temat medycyny sądowej — pragnął jeszcze rozwiać resztkę niepewności, tkwiącej w zawsze podejrzliwym umyśle policyjnym: Czy przypadkiem sam dr. Radwan nie podległ sprytnemu oszustwu, posiadającego — według zapewnień Gawriłowa — dokumenty kradzione. Zwolnił agentów, ponieważ zamierzał odprowadzić osobiście Grovego

do hotelu, gdzie inni agenci — w tym samym czasie, gdy on z Gawriłowem i dwoma podwładnymi tropili ślady Grovego na ulicy, w drodze do mieszkania pani Czerskiej, dokonywali z jego polecenia rewizji w hotelu pod nieobecność lokatora.

Ustalono, iż Grove meldował się za dokumentem, wydanym przez angielski konsulat w Szang-haju, w którym jednak brakło danych o miejscu i dacie urodzenia okazyjca — dokument wydany był pospiesznie podczas rozruchów bokserskich w ostrzeliwanym przez chińczyków mieście, co sprawiło, że nawet urzędnik angielski „stracił głowę” — na szczęście tylko w przeobrażeniu.

Gdyby rewizja w hotelu dała jakies wyniki niekorzystne, przebiegły Piwocki miał możność jeszcze zaaresztować Grovego, nie zrzekając się śniadania i nie uchybiwszy swoim urzędowym obowiązkom...

Po pierwszych kielichach wina, nalewanych obficie przez Irę i p. Szeftlową pomiędzy którymi urzędnik zajął miejsce, rozwiązał mu się język — wszelkie podejrzenia ulotniły się tak dalece, że opowiedział szczerze Grovemu o kłopotach, które sprawił mu natarczywością swoją Gawriłow, codziennie wyciekający godzinami szyfrowanych depezd z Wiednia i przesyłki kopij akt, nadchodzących z Petersburga.

Dyrektor uspokoił się tak dalece, że uskarżał się na mitręgę, którą sprawiły mu w tej sprawie centralne urzędy czarno-żółtej monarchji ale... nie będzie to jego wina: działał pod przymusem, ulegając nieporozumieniu, które szczególności wyjaśniło się na korzyść angielskiego obywatela!

— Kochajmy się! — zawołał, powstając. Był nieco podchmielony. I całował się „z dubeltówki” z rozbrojonym zupełnie Grovem.



Styczeń	
24	Dzisiaj Tymoteusza B. M. Jutro Nawr św. Pawła Ap.
WTOREK	—
Wschód słońca	7.28
Zachód słońca	16.07
Wschód księżyca	7.24
Zachód księżyca	14.12
Długość dnia	7.31
Przybyło dnia	55

Sroga zima.

Mrozy i opady śnieżne.

Zima rozpanoszyła się już w Polsce na dobre. Mróz ściska coraz większy i śnieg syple od kilku dni niemal bez przerwy.

Wczoraj stacje meteorologiczne zanotowały o godzinie 8-ej rano następującą temperaturę:

Zakopane — 25 st., Cieszyn — 22, Krynica, Płock — 18 st., Warszawa, Lwów, Wilno, Lublin, Katowice i Przemysł — 16 st., Pińsk — 15 st., Grudziądz — 14 st., Hala Gasienicowa — 13, Gdynia 12, Puck — 9 st.

Dyrekcje kolejowe wileńska i radomska musiały uruchomić na wielu liniach pługi odśnieżne, ponieważ silne opady utrudniały komunikację i przetaczanie wagonów na stacjach.

Najsilniejsze opady śnieżne zaobserwowano w dyrekcji gdańskiej. Tam pługi odśnieżne pracują na wszystkich liniach.

Choroby zakaźne.

Zanotowano 89 przypadków.

W ciągu ubiegłego tygodnia, t. j. od dnia 15 do 21 stycznia r. b. włącznie, zgłoszono do wydziału zdrowotności publicznej następujące przypadki zachorowań na choroby zakaźne:

Dur brzuszny 7 przypadków (w tygodniu poprzednim 7 przyp.), płońca 27 przypadków (32), błonica 33 przyp. (37), odra 18 przyp. (9), róża 4 przyp. (5).

Ogółem zanotowano w tygodniu sprawozdawczym 89 przypadków zachorowań na choroby zakaźne, w tygodniu poprzednim 92 przypadki.

Samobójstwo żołnierza

na warcie przy magazynie broni.

Z Warszawy donoszą:

Koło magazynu broni, należącego do kompanii zamkowej, rozległ się dziś nagle o godz. 6.30 rano huk strzału karabinowego.

Żołnierze z warty rzucili się w stronę magazynu. Na podłodze tuż przy drzwiach leżał wartownik, strzelec Stefan Wróbel, z przetrzealoną piersią.

Wróbel popełnił samobójstwo. Stojąc na warcie przy magazynie, oparł lufę karabinu o piersi, pochylił się i nacisnął cyngiel. Kula przeszła lewą piers.

Cieężko rannego żołnierza przewieziono do wojskowego szpitala okręgowego. Pwodem samobójstwa — zawód miłosny.

Pulowery artystyczne

recznej roboty na drutach i szydełkowe najnowsze modele wiedeńskie i paryskie.

Ceny przystępne.

LILI HIRSZMAN.

Kilińskiego 14. 2 piętro.

Dojazd tramwajami Nr. Nr. 4, 8 i 14.

Protest pracowników umysłowych

przeciw wstrzymaniu przez ZUPU wypłat bezrobotnym.—Decyzja ta ma być zaskarżona do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Specjalna delegacja wyjeżdża do p. premiera Prystora.

(i) Wczoraj po południu odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie delegatów związkowych unji pracowników umysłowych w Łodzi. Tematem obrad była sprawa niewypłacania przez Z. U. P. U. zasiłków w pełnej wysokości bezrobotnym pracownikom umysłowym.

Dyskusja trwała kilka godzin i obfi-

towała w szereg burzliwych momentów. Po dyskusji przyjęto wniosek wzywający radę okręgową unji pracowników umysłowych do zastosowania memoriału do rządu oraz zaskarżenia decyzji rady zarządzającej Z. U. P. U. do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Równocześnie przedstawiciele rady okręgowej udać się

mają do Warszawy, by wespół z zarządem głównym osobiście interwenjować w tej sprawie u p. premiera Prystora oraz w prezydjach wszystkich klubów poselskich.

Po dalszej dyskusji delegaci związkowi pracowników umysłowych uchwalili rezolucję, w której między innymi powiedziano:

„Zgromadzeni proszą rząd, aby zrewidował swe stanowisko w kierunku utrzymania zasiłków dla bezrobotnych w dotychczasowej wysokości, choćby kosztem największych ofiar ze strony całego społeczeństwa, zwiększenia stanu zatrudnienia przez skrócenie czasu pracy i zahamowania wzrostu bezrobocia przez wprowadzenie obowiązku zawierania umów zbiorowych“.

„Zgromadzeni protestują w szczególności przeciwko wstrzymaniu przez Z. U. P. U. wypłat dla bezrobotnych. Zarządzenie to jest bezprawne, krzywdzące i bezcelowe, gdyż sumy zatrzymane będą musiały wcześniej czy później być zwrócone, a tymczasem tysiące bezrobotnych pracowników umysłowych i ich rodzin znajdują się w tragicznej sytuacji. Zgromadzeni oczekują, iż władze Z. U. P. U. poleca w najbliższych dniach wypłacenie zasiłków w pełnej wysokości, zgodnie z obowiązującą ustawą“.

W dniu dzisiejszym opracowany będzie tekst memoriału do władz rządowych.

Gorgonowa stanie przed sądem

dn. 28-go lutego.—Proces potrwa prawdopodobnie 17 dni.

Z Krakowa donoszą nam:

Przygotowania do procesu Gorgonowej, który ma się odbyć w Krakowie, są w pełnym toku. Proces zacznie się 28 lutego i potrwa prawdopodobnie 17 dni. Dokładnego terminu procesu dotąd nie ustalono.

Być może, że zacznie się on dopiero 1 marca. Decyzja co do terminu rozpoczęcia procesu zależy od prezesa sądu okręgowego który wyda ją po dokładnym zaznajomieniu się z aktami sprawy.

Badanie stanu umysłowego Gorgonowej ukończono. Podobno dziś miał zostać poddany badaniu stanu umysłowego

wego główny świadek oskarżenia. Staś Zaremba. Badanie potrwa 10 do 15 dni.

W Krakowie zainteresowanie procesem słabe. Mimo to nastroj wśród tamtejszej ludności jest przychylniejszy dla Gorgonowej aniżeli we Lwowie. Kobiety podzieliły się na dwa obozy — pro i contra podczas gdy mężczyźni stają prawie zgodnie w obronie Gorgonowej.

Należy dodać, że przewodniczącą trybunału sędziowskiego, dr. Jendel Rawicz jest znany zarówno w sferach towarzyskich Krakowa, jak i artystycznych. Przez długie lata był on splewakiem operowym.

W ostatnim czasie dał szereg koncertów, zbierając zasłużone laury.

Zatargi w fabrykach włókienniczych

Okupacja Widzewskiej Manufaktury. — Uruchomienie zakładów Schloesserowskich. Groźba strejku w Bełchatowie i Pabjanicach.

Skuteczna interwencja inspektoratu pracy.

(i) Strejk włoski w Widzewskiej Manufakturze trwa w dalszym ciągu bez zmian. Robotnicy okupowali zakłady fabryczne i zastrzyli strejk do tego stopnia, że zatarasowali wrota fabryczne, przy których ustawili straż, nie wpuszczając, ani wypuszczając nikogo z fabryki.

Wczoraj popołudniu pojechał do Widzewa obwodowy inspektor pracy p. Kakowski, który nawiązał pertraktacje pomiędzy dyrekcją a robotnikami, usiłując doprowadzić do porozumienia i likwidacji strejku.

Na skutek jego interwencji, dyrekcja wyasygnowała natychmiast 50.000 złotych, które zostały wypłacone na poczet zaległości robotnikom i zobowiązała się do środy włącznie wypłacić jeszcze 37.000 złotych, co stanowiłoby wyrównanie wszystkich zaległości do czwartku ub. tygodnia. Ostatnią tygodniówkę natomiast miano wypłacić łącznie z tygodniówką następną.

Robotnicy przyjęli pieniądze, ale nie zgodzili się na przerwanie strejku oraz opuszczenie fabryki, dopóki nie otrzymają pozostałych pieniędzy, wzgl. póki dyrekcja nie wyda pisemnego zobowiązania z dokładnie ustalonymi terminami wypłaty reszty należności. Wobec powyższego strejk trwa w dalszym ciągu, istnieje jednak możliwość, że zostanie dziś zlikwidowany.

Wczoraj po południu, odbyła się w okręgowym inspektoracie pracy pod przewodnictwem insp. Wojtkiewicza konferencja w sprawie uruchomienia zakładów przemysłowych Schloesserowskiej

manufaktury. — Jak wiadomo, zakłady fabryczne, po ostatnich zajściach i wywiezieniu kierownika fabryki na taczce z fabryki, zostały przez dyrekcję zamknięte na czas nieograniczony. Na skutek interwencji władz państwowych, wszakże udało się skłonić dyrekcję do pertraktacji.

Po długich naradach ustalono, iż fabryka zostanie jutro uruchomiona, a nowe warunki pracy ustalone zostaną w ciągu bieżącego tygodnia, przy osobistym współudziale inspektora pracy.

W fabrykach w Bełchatowie, wyniki w dniu wczorajszym zatarg na tle niewypełnienia przez dyrekcję fabryk postanowień umowy zbiorowej. W fabrykach bełchatowskich, jak wiadomo, trwał przez długi czas strejk, wywołany redukcją płac robotników. Strejk został wreszcie zlikwidowany, ponieważ dyrekcja fabryk zobowiązała się przeprowadzić reorganizację pracy, która w rezultacie miała zarobki robotników wyrównać i ten warunek został zawarowany w umowie zbiorowej.

Dotychczas jednak reorganizacja pracy nie nastąpiła, wskutek czego robotnicy zagrozili znów strejkami. W związku z tem, udać się ma do Bełchatowa inspektor pracy, który zająć się ma likwidacją zatargu.

W dniu wczorajszym robotnicy fabryki Kruschego i Endera w Pabjanicach, zwrócili się do związków zawodowych, prosząc o interwencję w sprawie niespodziewanej redukcji płac o 20 proc. na przedalni oraz wydalenia 20 robot-

ników. Robotnicy oświadczyli, że w razie, gdyby zarządzenie to zostało utrzymane, natychmiast przystępują do strejku. — W związku z tem, interwenjował u insp. pracy poseł Szczerkowski, prezes klasowego związku włókienniczy. — Insp. Wojtkiewicz wyznaczył konferencje na nadchodzący czwartek.

Zwłoki na strychu znaleźli lokatorzy domu przy ul. Głównej 31.

(gr) Przy ulicy Głównej 31, na strychu, znaleźli sąsiedzi już zupełnie zimne i skostniałe zwłoki wisielca. Wszelka po moc okazała się spóźniona o blisko 24 godzin. Franciszek Miller, z zawodu tkacz, stary kawaler, w wieku około 60 lat, powiesił się jeszcze w niedzielę.

Dlaczego się Miller powiesił?... Przyczyny tego kroku nie są tym razem zupełnie jasne. Miller pracował wprawdzie 3 dni w tygodniu, ale pracował. Powodowało mu się nienajgorzej. Miał co jeść, a choć dach miał dosłownie nad głową, gdyż mieszkał na strychu, ale w każdym razie go miał...

Miller pił i był starym kawalerem. Prócz brata, nie miał wcale krewnych.

Osobiste.

P. Józef Weissfeld, znany kupiec łódzki, został konsulem honorowym i kl. Lotwy na obszar województwa łódzkiego z siedzibą w Łodzi.

Piękne, ośnieżone lasy!

Uzdrowsko EUGENJA, OTWOCK

Wkrótce w Lunie ukaże się

Miriam Hopkins i George Bancroft

w rewelacyjnym filmie odtwarzającym losy arystokracji rosyjskiej w piekle bolszewickim p. t.

TEODOZJA-SEWASTOPOŁ

Wkrótce w Lunie ukaże się

Tomaszów - Mazowiecki.**SKARGI KUPCÓW NA KIEROWNIKA EKSPozyTURY URZĘDU SKARBO- WEGO.**

W końcu ubiegłego tygodnia prezes Izby Skarbowej w Łodzi, p. Kucharski, przyjął delegację tutejszego Związku Kupców, która złożyła memoriał z zażaleniem na metody ściągania należności podatkowych oraz nietaktowne traktowanie podatników przez kierownika ekspozytury Urzędu Skarbowego w Tomaszowie p. Kicmana.

W memoriale tym Związek wskazuje na niewłaściwe załatwianie interesantów przez kierownika, podkreślając fakt, że nie zezwala nawet siadać petentom — bez względu na to, czy to są mężczyźni, czy też kobiety; dalej — na zbiorowe załatwianie interesantów w korytarzu.

Delegacja przytoczyła cały szereg wypadków ilustrujących sposoby ściągania należności przez sprzedaż ruchomości na licytacjach po cenach śmiesznie niskich. I tak np. Mieczysławowi Henclowi (Pl. Kościuszki 24) — zlicytowano większą ilość materiałów kosmetycznych ogólnej wartości zł. 560 — za zł. 41.50; B. Weinrebowi (ul. Piłsudskiego 2) — kredens salonowy wartości około zł. 250, za... zł. 12.50 i t. d.

Dalej delegacja zakomunikowała p. prezesowi, że właścicielka młyna p. Himelfarbówna skierowała nawet przeciwko kier. Kicmanowi skargę do prokuratora za zlicytowanie 100 worków maki pszennej wartości około zł. 4.000, za zł. 800, gdy należność podatkowa wynosiła zaledwie zł. 335. Przyczem nadwyżkę osiągniętą z licytacji kierownik zaliczył na poczet przyszłych podatków. Pan Kicman oskarżony jest z art. 286 § 1 K. K.

Również podkreślono, że tutejsza ekspozytura Urz. Skarbowego nie jest wogóle skłonna do rozkładania podatków na raty, a jeśli już to czyni, to wysokość ich jest wielka, że płatnik nie jest w stanie ich uiścić.

Pozatem na podstawie faktów wskazano na wyraźne lekceważenie przez kierownika poleceń Izby Skarbowej w Łodzi, jako instancji zwierzchniej.

Pan prezes Kucharski żywo zainteresował się zarówno memoriałem, jak i ustniemi wywodami delegacji i przyrzekł osobiście względnie przez delegata Izby zbadać stosunki i przesłuchać pokrzywdzonych na miejscu jeszcze na początku b. tygodnia.

GOŚCINNY WYSTĘP TEATRU MIEJSKIEGO Z ŁODZI.

W czwartek d. 26 b.m. zespół Teatru Miejskiego w Łodzi odegra w sali kina „Odeon“ doskonałą komedię francuską Malina p. t. „Medor“, która cieszyła się w Łodzi olbrzymim powodzeniem. W rolach głównych p.p. Znicz i Szubert.

WYSTĘPY OSZUSTA CEDERBAUMA.

W związku z ujęciem w Wilnie znanego aferzysty i oszusta Cederbauma, policja przesłała do tutejszego komisariatu fotografie celem stwierdzenia tożsamości, osoby oraz zacerpienia danych o karalności tego „niebieskiego ptaka“.

Cederbaum odsiadywał w r. 1924 karę w więzieniu tomaszowskim, mieszczącym się wówczas przy ul. Zgorzeleckiej, za sfałszowanie dokumentów oraz legitymacji na nazwisko jakiegoś wyższego urzędnika, którą wykorzystywał do swych niecznych celów.

Po opuszczeniu murów więziennych przyjął chrzest i ożenił się z córką dozorca więziennego. Od tej chwili rozpoczęła on nową karierę, jako właściciel biura prób i podań.

Stała klientelę pana „advokata“ (tak się tytułował), którą werbował głównie w dni targowe na rynku, stanowili nawiążeńcy, którzy wpłacali mu wysokie zaliczki na prowadzenie spraw.

Gdy oszustwa te wyszły na światło dzienne, a meldunki coraz częściej pochodziły wpływać do komisariatu, Cederbaum nie chcąc powrócić tam, skąd niedawno się wydostał, zbiegł z terenu Tomaszowa. Po ośmiu latach Cederbaum znowu znalazł się za kratkami za przestępstwa popełnione w Wilnie i Kaliszu.

Dnia 23 stycznia b. r. rozstała się z tym światem nasza najukochańsza matka i babka

b. p. z COHNÓW Róża SACHSOWA

przeżywszy lat 81.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok odbędzie się z domu przedpogrzebowego we czwartek dn. 26 stycznia 1933 r. o godz. 1-ej po poł., o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

76-3

Córki, wnuczki, wnukowie i rodzina.

W dniu 18-go stycznia zmarła po krótkich cierpieniach

B. P.

Róża z Dyninów BERNARDOWA DOBRANICKA

w Meranicy i tamże pochowaną została, o czym zawiadamiają pogrążeni w nieutulonym żalu i smutku

55-2

Mąż, córki, zięciowie, wnuki i wnuczki

Ofiara zboczenia erotycznego.

Zofia Kuzio — dusicielka — za dwa dni wyjdzie na wolność.

Z Warszawy donoszą:

Sąd okręgowy ogłosił wczoraj wyrok w procesie Zofii Kuzio (Zośki Pomidor), która na polach Marymontu, zaciśnawszy krawat na szyi aktora żydowskiego, Abrama Ieka Godfryda, udusiła go.

O godzinie 12.30 sąd wyszedł z wyrokiem. Eskorta policyjna wprowadziła oskarżoną Zofję Kuzio, która uśmiecha się i robi wrażenie, jak gdyby zupełnie nie przejmowała się tem, co się dzieje.

Na ogłoszenie wyroku nie stawili się rzecznik powództwa cywilnego, co jest żywo komentowane.

Rzeczywiście sytuacja adwokata, który miał tu za zadanie obronę moralnych interesów zmarłego zboczeńca, jest co najmniej trudna.

Przewodniczący odczytał sentencje wyroku.

Sąd uznał, że Zofia Kuzio nie jest winna zabójstwa rozmyślnego, o które była oskarżona (art. 225 k.k.). Uniewinnił ją zatem z tego zarzutu,

skazał natomiast za nieostrożne spowodowanie śmierci, której oskarżona nie przewidywała, lecz mogła być przewidziana.

Za to przestępstwo sąd wymierzył

oskarżonej najwyższy wymiar kary jeden rok aresztu, z zastosowaniem amnestji, co spowodowało zredukowanie kary do połowy i z zaliczeniem 6 miesięcy bez dwu dni aresztu zapobiegawczego. Zatem za dwa dni Zofia Kuzio będzie miała karę odcierpianą. Ponadto zasądzono na rzecz wdowy po zmarłym powództwo cywilne w wysokości 160 zł.

Sąd uznał za dowiedzione, że Godfryd żądał od swych partnerek wykonywania tego rodzaju praktyk, jak to w swych zeznaniach przytoczyły.

Znalazło to również potwierdzenie w zeznaniach ekspertów, którzy określili zmarłego jako zboczeńca.

Zdaniem sądu oskarżona nie przewidywała śmierci, lecz powinna była przewidzieć tę możliwość, bowiem stykała się z koleżankami, które miały już do czynienia z Godfrydem i nie mogła nie wiedzieć, że niejednokrotnie *musiano go ratować z omdlenia, spowodowanego duszeniem, czy wieszaniem*. Zatem sąd doszedł do wniosku, że niema tu winy umyślnej, jednak jest wina nieostrożna.

Ze względu na fakt, iż oskarżona nie wykazała żadnej dbałości o ludzkie życie, sąd uznał za właściwe wymierzyć jej najwyższy wymiar kary.

W labiryncie wybiegów i tricków.

Ciekawa sprawa w sądzie okręgowym w Łodzi

(as) Przed sędzią Jasionowskim jako przewodniczącym zasiadli wczoraj na ławie oskarżonych: Jakób Wilczkowski, 25-letni były czeladnik rzeźnicki i Salomon Szykier, właściciel ziemski i przemysłowiec, byli oskarżeni z powodu oskarżenia o nadużycia parcelacyjne w majątku Sucha Góra.

Akt oskarżenia jest dosadnym dokumentem różnych sposobów i sposobików, jakich mają się niektórzy ludzie, celem uniemożliwienia wierzycielom windykacji należności.

19 grudnia ogłoszono firmie Jakób Wilczkowski upadłość. Firma taka już od dawna nie istniała. W międzyczasie została przemianowana na „Sz. Glicenstein i S-ka“, następnie zaś Wilczkowski i jego wspólnik Sucher Domański — wiedząc, że i ta firma może być pociągnięta do odpowiedzialności materialnej za długi pierwszej — przekształcił ją na „M. H. Domański i S-ka“ i przenieśli jej siedzibę aż do Leszna.

Te przemianowania i przenosiny zostały dokonane w obrębie stosunkowo krótkiego czasu.

Gdy syndyk masy upadłości firmy Wilczkowski, przybył do Leszna zastał drugą pochodną tej firmy zlikwidowaną

— sklep był zamknięty. Suchera Domańskiego i Majera Hiersza Domańskiego w Lesznie nie było. Firma prowadziła w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej wyrób i handel konfekcją. Glicenstein — na którego została w pierwszym wypadku przepisana firma, jest skromnym krawcem — zupełnie w handlu, a zwłaszcza w wybiegach prawnych nieobznajmionym.

Pierwszy z oskarżonych odpowiada za udział w tych wszystkich machinacjach jako jawny wspólnik tych firm. Salomon Szykier znalazł się na ławie oskarżonych pod zarzutem, że będąc cichym wspólnikiem trzech wymienionych firm, również współdziałał w ukrywaniu mienia tych przedsiębiorstw przed wierzycielami.

Szykiera broni aż czterech adwokatów pp. Niedzielski z Warszawy, Porzelle, Skąbczewski i Brzeziński. Wilczkowski ma dwóch obrońców, adv. Kobylińskiego i Cukiera.

Obszerne zeznania złożył syndyk masy upadłości firmy Jakób Wilczkowski, adv. Fried.

Zeznania tego adwokata — świadka są mocno obciążające. Świadek opowiada o tem, że słyszał o zawiadomieniu tele-

Skrzynka do listów.

Do Redakcji „II. Republiki“ w miejscu. W związku z artykułem p. t. „Nowy skandal wisi w powietrzu“ — Ojcowie miasta nie mają innych kłopotów „zamieszczonym w nr. 17 „II. Republiki“ z dnia 17 stycznia 1933 roku, w którym to artykule poruszona została sprawa wynagrodzeń członków Rad Nadzorczych, pełniących swe funkcje z ramienia Gminy m. Łodzi w przedsiębiorstwach koncesjonowanych, Magistrat m. Łodzi — na zasadzie art. art. 21 i 22 „Dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych“ (Dziennik Praw. P. P. Nr. 14-1919, poz. 186) — prosi o opublikowanie następującego sprostowania:

Nieprawda jest, jakoby przedstawiciele Gminy Miejskiej Łódź, zasiadający w przedsiębiorstwach koncesjonowanych w charakterze członków Rad Nadzorczych, „przez cały czas pobierali wynagrodzenie i zamiast do Kasy Miejskiej, przelewali je do własnej kieszeni. Teraz dopiero po 5 latach, Rada Miejska postanowiła błęd ten naprawić“.

Prawdą jest natomiast, że:

1) przedstawiciele Gminy Miejskiej Łódź, zasiadający w charakterze członków Rad Nadzorczych w Spółce Akcyjnej „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne od stycznia 1932 roku, a w Spółce Akcyjnej „Kolej Elektryczna Łódzka“ od kwietnia 1932 roku — całkowicie wyznały przynależność do Spółki, wpłacając od Głównej Kasy Miejskiej;

2) że Rady Nadzorcze w Spółkach Akcyjnych: „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne“ i „Kolej Elektryczna Łódzka“, powołane zostały do życia dopiero w 1932 roku na podstawie nowych statutów, opracowanych w myśl noweli do ustawy o spółkach akcyjnych;

3) że podejmując w dniu 23 lutego 1928 roku uchwałę w sprawie przekazania Głównej Kasie Miejskiej przez przedstawicieli Gminy Miejskiej Łódź, zasiadających w Zarządach przedsiębiorstw koncesjonowanych, otrzymywanych honorariów, Rada Miejska „nie zapomniała jednak o tych członkach Gminy Miejskiej, którzy zasiadają w Radach Nadzorczych“, gdyż Rady Nadzorcze w tym czasie nie istniały“.

(—) **B. ZIEMIĘCKI**
Prezydent.

DZIS OTWARCIE NOWEGO LOKALU ROMA.

W dniu dzisiejszym o godzinie 6 wieczorem nastąpi otwarcie nowego lokalu restauracji „Roma“ przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 152 (wejście z podwórza).

Restauracja „Roma“ w krótkim czasie nabyła sobie zaufanie konsumentów, dzięki doborowej kuchni, będącej pod kierownictwem wytrawnych fachowców sztuki kulinarnej. Bufet zaopatrzone we wszelkie trunki krajowe i zagraniczne oraz w znakomite zakąski z mięsa i gorące zupy ze swej dobroci.

Codziennie koncert znakomitego zespołu.

fonicznym, jakie z Łodzi wpłynęło do firmy M. H. Domański w Lesznie. Na podstawie tego doniesienia nastąpiła ewakuacja i zamknięcie składu. Według danych z innej strony — telefonować z Łodzi do Leszna miał właśnie Szykier.

Domańscy zbiegli do Gdańska. Oskarżeni nie przyznali się do winy. Wilczkowski zeznał, że był tylko figurantem w przedsiębiorstwie, w którym ulokował posag, jaki otrzymał za żoną. Salomon Szykier podaje jedynie skąpe wyjaśnienia, motywując je zupełną nieświadomością w tej sprawie.

Sprawa przeciągnęła się do późnego wieczora.

Wyrok zostanie najpóźniej ogłoszony w dniu dzisiejszym.

Nowa rada miejska

będzie miała znacznie uszczuplony zakres kompetencji. — Osobista odpowiedzialność prezydenta miasta. — Komisja rewizyjna kontrolować będzie działalność magistratu.

Przygotowania do wyborów są już w pełnym toku.

(s) Sejmowa komisja administracyjna w niezwykle szybkim tempie opracowuje nową ustawę samorządową. W dotychczasowym stanie prac uchwalono już połowę wszystkich jej artykułów, a całość ma być gotowa do końca miesiąca lutego, by bezpośrednio po uchwaleniu budżetu plenum sejmu zajęło się ostatecznym uchwaleniem ustawy samorządowej.

W ten sposób nie ulega już wątpliwości, że w roku bieżącym będziemy mieli wybory do rady miejskiej.

Otrzymamy nowy samorząd, w zasadniczym swym założeniu zupełnie odmieniony od tego, jaki jest obecnie. Wiadomo też, że magistrat wstawił już do swego budżetu kwotę 200.000 złotych przeznaczoną na koszty wyborów, wobec czego zainteresowanie tą sprawą zaczyna obecnie stopniowo znów wzrastać. Z tego względu, korzystając z uprzejmości jednego z członków komisji administracyjnej sejmu, możemy poinformować naszych czytelników o tych zasadniczych postanowieniach, które już powzięła komisja, a co daje nam dostateczny pogląd, jak przedstawiać się będzie nowy samorząd, wyłoniony w roku 1933.

Na wstępie zaznaczyć należy, że nowa ustawa samorządowa nosi nazwę tymczasowej, a to z tego względu, że wobec trzech różnych ustrojów w trzech dzielnicach, trudno było odrazu wprowadzić do wspólnego mianownika najważniejsze postanowienia i zasady. Chodziło w pierwszym rzędzie o to, by wszystkie, bez wyjątku gminy w Polsce otrzymały samorząd jednolity, a dopiero po upływie dwóch kadencji, na podstawie spostrzeżeń i doświadczeń, ustawa ta poddana będzie rewizji

i opracowana w ostatecznym swym brzmieniu.

Jakie najważniejsze postanowienia wprowadza nowa ustawa? Najbardziej charakterystyczną cechą obecnej reformy ustroju samorządu jest położenie silnego nacisku na

rolę prezydenta miasta i równocześnie ograniczenie zakresu działania kolegialnych organów gminy, t. j. plenum magistratu i rady miejskiej.

Dotychczasowa bowiem praktyka samorządowa wykazała, że o ile ciała kolegialne wywiązywały się naogół pomysłnie ze swych zadań w dziedzinie nakreślania ogólnych wytycznych gospodarki miejskiej, o tyle były organem nieudolnym i niemal zupełnie nieodpowiedzialnym w zakresie bieżącej administracji, która wymagała

szybkiej decyzji i wyraźnej odpowiedzialności.

Jako przykład można przytoczyć fakt, że gdyby w swoim czasie wolno było prezydentowi miasta przeprowadzić pertraktacje o pożyczkę zagraniczną dla Łodzi bez czekania na konieczną uchwałę rady miejskiej, a pozostawiając jej tylko później prawo zaopiniowania lub zatwierdzenia, Łódź z całą pewnością otrzymałaby pożyczkę w wysokości 10 milionów dolarów, a to pozwoliłoby w ciągu bieżącej kadencji doprowadzić do realizacji wieloletniej kanalizacji, doprowadzić do należytego stanu wszystkie bruki łódzkie, wybudować wielki szpital miejski, i t. d. i t. d.

Kolegialne załatwienie przedwstępnych czynności opóźniło tę sprawę tak dalece, że gdy wreszcie rada miejska uchwaliła zaciągnięcie pożyczki na wa-

runkach opracowanych przez magistrat, pożyczkę otrzymał Śląsk,

który wcześniej o to zaczął się starać, a nie Łódź. Jest to jeden jaskrawy przykład, a takich przykładów, z bieżącej gospodarki miejskiej możnaby naliczyć tysiące.

Opierając się więc na tym doświadczeniu, twórcy nowej ustawy ograniczyli kompetencje rad miejskich do stanowiska norm i zasad w zakresie zarządu sprawami gminy i gospodarki gminnej, nakładania danin publicznych oraz kontrolowania działalności organów wykonawczych, jednocześnie zaś uchylili przepisy, umożliwiające radzie miejskiej jej dotychczasowa, zbyt szeroka ingerencja w dziedzinie bieżącej administracji.

Ograniczony będzie również zakres spraw załatwianych kolegialnie przez magistrat. Do decyzji magistratu zastrzeżony będzie ściśle określony zakres prac, głównie wymagających wszechstronnego rozpatrzenia. Natomiast cały zarząd i bieżąca administracja spoczywać będą na barkach prezydenta miasta, który działać ma jednoosobowo i pod osobistą odpowiedzialnością oraz reprezentować będzie gminę na zewnątrz.

Równocześnie jednak z podniesieniem uprawnień, obowiązków i odpowiedzialności prezydenta miasta zastrzeżone będą wymagane od niego kwalifikacje oraz wprowadzona będzie zasada zawodowości oraz ciągłości prac.

Prezydent miasta będzie musiał zrzec się wszelkich innych czynności, nie będzie mógł noza magistratem, zarządzać, nie będzie mógł być nawet noslem

na sejm — będzie musiał cały swój czas poświęcić tylko dla miasta. I dlatego też, by móc tego od niego wymagać, jego byt po skończonej kadencji, będzie w pewnym stopniu zabezpieczony.

Stanowisko prezydenta miasta będzie zawodowe. Prezydent pobierać będzie stałe uposażenie, urządować będzie 10 lat, a więc dwa razy dłużej niż rada miejska, a po skończonej swą kadencji otrzymywać będzie emeryturę. Zawodowego prezydenta wybierać będzie, jak dotychczas, rada miejska, ale może on objąć urządowanie dopiero po zatwierdzeniu jego wyboru przez władzę nadzorczą, jak również złożyć go z urzędu nie będzie miała prawa rada miejska, lecz tylko władza nadzorcza.

Zawodowe stanowiska będą również wiceprezydentów. Natomiast wszyscy ławnicy będą zajmowali swe stanowiska niezależne od zawodu.

Rada miejska w Łodzi składać się będzie z 72 radnych.

Poważną innowacją jest skasowanie odrębnych przewodniczących czy prezesów rady miejskiej. Zebraniom plenum rady przewodniczyć będzie prezydent miasta, jedynie w czasie aktu wyboru członków zarządu miasta i komisji rewizyjnej oraz rozpatrywania sprawozdań i wniosków komisji rewizyjnej, prezydent oddawać będzie przewodnictwo jednemu z radnych, wybranemu przez radę na jedno posiedzenie.

Nowością jest również powołanie, t. zw. komisji rewizyjnej, która prowadzić będzie stałą i należyte zorganizowaną kontrolę nad sposobem wydatkowania funduszy publicznych przez magistrat. Komisja rewizyjna badać będzie całości kształt działalności magistratu.

W hotelu i za kulisami.

Sprawy poufne.

Komedja wielce intymna w 3 aktach Noëla Coward'a. — Przekład Ludomira Wileckiego.

Premjera w Teatrze Kameralnym.

„Sprawy poufne” są komedią wręcz doskonałą. Jeżeli jednak na sobotniej premjerze rzecz nie zdobyła zdecydowanego sukcesu, — zawiniły tu i nie właściwa koncepcja reżyserska, i dość blada gra aktorów.

„Sprawy poufne” to wesoła, beztrojska, zabawna bajeczka dla dorosłych dzieci, coś w stylu „Hau-Hau” czy „Dobrej wróżki”. Urok jej stanowi przede wszystkim najność. Jest to najność — że tak powiemy — z premjacyjną. Autor unikał celowo i świadomie wszystkiego, co komedię jego mogłoby wiązać z życiem. Jest ona jakoby przeciwstawieniem się tej modnej dziś twórczości sceniczej, która głosi, że nowy teatr — to przede wszystkim teatr problemów dnia. W teatrze bowiem, podobnie jak i w życiu, sukces odnoszą kierunki skrajne, a więc: bądź teatr społeczny, t. zw. „nowej rzeczywistości”, bądź też teatr absolutnie beztrojski, teatr najwnej bajki.

Komedja angielskiego autora Cowarda, to perypetie przedmażeńskie, mażeńskie i pomażeńskie dwóch par: Sibil i Elyota Chase, oraz Amandy i Victora Prynne. Stan cywilny tych czworga młodych ludzi jest istotnie niezwykle skomplikowany. Elyot ożenił się z Sibil — nic w tem oczywiście nie ma dziwnego! Victor ożenił się z Amandą — i w tem też niema nic dziwnego! Obie pary spotkały się w Deau-

ville, gdzie miały spędzić noc poślubną i miesiąc miodowy — i w tem też niema nic dziwnego! Następnie okazuje się, że Amanda jest była żoną Elyota. I w tem niema też nic dziwnego!... Ale że Elyot i Amanda już po rozwodzie i powtórnym małżeństwie, w samą noc poślubną oświadczają się sobie w miłości tak gorącej, że wspólnie uciekają — to już jest rzecz niesamowicie zadziwiająca!...

Dalszy ciąg komedji — to dzieje tej rozwiedzionej pary, t. j. Elyota (mąż) i w związku „grzesznym”, jako kochankowie, gdyż doszli do wniosku, że małżeństwo zabija miłość.

Jakiegokolwiek bądź powikłania potem nastąpiły, mniej lub więcej prawdopodobne, to w każdym razie przyjemnie było na nie popatrzeć i jeszcze milej posłuchać. Oczywiście byłoby jeszcze przyjemniej i jeszcze milej, gdyby rzecz inaczej pomyślano sceniczenie.

„Sprawy poufne” można grać dwójako. Alko jako komedię wypieszczoną, dialogową, dając jej silny podkład erotyczny - zmysłowo - romantyczny, naprz. coś w stylu „Świt, dnia i nocy”, albo też jako komedię ekscentryczną - groteskową.

W pierwszym ujęciu sztuka winna być wykonana przez aktorów, posiadających trudny kształt prowadzenia dialogu w sposób dusz naty. Jak wiemy, takich aktorów jest w Polsce niewiele.

W drugim ujęciu należało iść po linii groteski sportowej, tak właściwej komedjopisarstwu anglo - saskiemu. Tutaj dialogi byłyby zepchnięte na drugie miejsce, natomiast reżyser starałby się wydobyć z akcji pełnię jej dynamiki.

Reżyser sztuki, p. Szyncler wybrał drogę pośrednią, przez co realizacja jego wypadła zamglona.

Naszem zdaniem najtrafniejsza koncepcja komedji byłaby taka:

Akt pierwszy należało utrzymać w tonie romantycznego skeczu, owiniętego woalem dyskretnego sentymentu: filigranowość i piankowość, lekki dresczyk erotyczny, jakieś bezmyślne zadowolenie z życia — jak po pierwszym cocktailu!... W tym akcie należy wyszli-fować nietylko każdy dialog, ale każdy wyraz, każdy znak przestankowy, każde niedomówienie.

Akt drugi, choć występują w nim tylko dwie osoby, ma charakter inny; dialogi należy w nim zepchnąć na plan dalszy, akcentując natomiast jego sportowy charakter. Wprawdzie bohaterowie wciąż mówią o miłości, demonstrowując nam nawet jej niektóre „chwyt”, to jednakże ich miłość przypomina lont, powodujący eksplozję ładunku dynamitowego młodości i tężyzny fizycznej, jakie tkwią w tych klócających się i boksiujących wiecznie dawnym małżonkach, a obecnych kochankach.

Akt trzeci jest przesiąknięty atmosferą humoru przehumoryzowanego, t. zn. doprowadzonego do absurdu. Śmiejemy się dlatego, że to wszystko co mówią i czynią bohaterowie komedji jest tak naiwne, aby już nie powiedzieć — niedorzeczne — że, doprawdy, uroku tego rodzaju beztrojskiej i bezzólcjowej wesołości nie potrafią odczuć tylko chroniczni śledziennicy.

A więc akt pierwszy — eleganckie,

wytworne dialogi, akt drugi — ekscentrycyzm sportowy, akt trzeci — karykaturalna groteska. Gdyby takie ujęcie każdego aktu było należycie eksprezyjne, wtedy kontrastowość dałaby w sumie pełnię żywiołu komijnego, tkwiącego w tej doskonałej komedji.

Tymczasem reżyseria była niżej-cydowana, gdyż p. Szyncler nie uświadamiał sobie dokładnie, co chce właściwie stworzyć. Te wszystkie momenty koncepcyjne, o których powyżej wspomnieliśmy, p. Szyncler tylko zlekka zaakcentował, przez co całości brak było mocnego i męskiego wyrazu.

Oprócz tego p. Szyncler popełnił jeszcze jeden błąd: mianowicie rolę Elyota Chase powierzył sobie. Naszem zdaniem powinien grać ją p. Znicz. Wtedy Elyot Chase nie byłby wprawdzie „słodkim chłopakiem”, w chwilach zdenerwowania bijącym i gryzącym swą ukochaną, lecz właśnie szalonym ekscentrykiem i groteskowo - sportowym kochankiem; i wtedy właśnie komedja, uzyskalaby swój właściwy koloryt, t. z. nabrałaby żywiołu komijnego, dzięki czemu nie byłoby w niej momentów martwych, tamujących akcję.

Drugi bohater męski komedji, p. Sibi-wiński (Victor Prynne) był nabożół poprawny. Znacznie lepiej natomiast odtworzono rolę kobiecą. P. Niedziałkowska była pełną wdzięku i uroku Sibil Chase, co nie przeszkadzało jej, że groteskowe akcenty roli oddała kaptalnie. Z temperamentem grała Amandę Prynne p. Suchecka, choć ten typ „wampiryczny” domagał się subtelniejszego oszlifowania.

P. Jarocki dał komedji gustowne przemile wnętrze. Przekład p. L. Wileckiego bez zarzutu.

W. POLAK.

Grand-Kino

Dziś premiera!!!

Grand-Kino

Dla wszystkich, którzy gnili w okopach strzeleckich. Dla matek, żon i siostr, które umierały codziennie z obawy o życie swych najdroższych. Dla pokolenia, które może jeszcze przeżyć krwią ważną wojny.

AXELA

największy obraz osnuty na tle życia za frontem, według słynnej powieści PIERRE BENOIT.

Reżyser: WILLIAM K. HOWARD.

Za drutami kolczastymi obozu jeńców. Miłość dumnej arystokratki niemieckiej do francuskiego jeńca. Załamanie się psychiczne oficera niemieckiego. Samobójstwo komendanta obozu.

W rolach głównych:

Warner Baxter, Leila Hyams, Aleksander Kirkland

Początek o godz. 4-ej.

Nadprogram: dodatek dźwiękowy Foxa i I-szy dźwiękowy dodatek Pata oraz dźwiękowa farsa.



Dziś szampańska premiera! Dawno niewidziana ulubienica wszystkich, uroczą, figlarną, rozkoszną W arcyszampańskiej kapitalnej komedii erotycznej, p. t.

Ostatnia noc kawalera (Jaka żona taka noc)

Nadprogram: najnowszy tygodnik Paramountu. — Początek o godz. 4-ej po poł. Na pierwszy seans ceny niższe. — Passepartout, bilety wolnego wejścia i ulgowe nie ważne. Widownia należyście ogrzana.

Advertisement for Dr. W. Łagunowski, DOKTOR, PIOTRKOWSKA 70, tel. 181-83. Specializes in skin and venereal diseases.

Advertisement for Dr. HELLER, choroby skórne, weneryczne i moczołciowe, Traugutta 8, Telefon 179-89.

Advertisement for Dr. Ziomkowski, chor. skórne, weneryczne i moczołciowe, 6-go Sierpnia 2, przyjmuje od 8.30 rano.

Advertisement for Dr. S. Kantor, SPEC. CHOROBY SKÓRNYCH, WENERYCZNYCH I MOCZOŁCIOWYCH, PIOTRKOWSKA 90.

Advertisement for Dr. H. Lubicz, Spec. chorób skórnych, wenerycznych i moczołciowych, Cegielniana № 7.

Advertisement for PROPAGANDZISTKI, POSZUKIWANE SA dla rozpowszechnienia artykułu codziennego użytku.

Advertisement for OLLA GUM, NIE PRZERWATYWY! — leczone wyrażnie PRZERWATYWY, OLLA. Includes logo and contact info.

Advertisement for Kupno i sprzedaż, ZŁOTO, SREBRNO, biżuterię, sztuczne złote zęby.

Advertisement for Lokale, DUZY słoneczny pokój przy inteligentnej rodzinie dla pojedynczej osoby.

Advertisement for Posady, DREHER - MAJSTER poszukuje pracy na stałe lub jako doradca.

Advertisement for Posady, PANOWIE (panie) na przeciętny zarobek 15 zł. dziennie.

Advertisement for Posady, POSZUKIWANY chłopiec do posyłek na stałe z gotówką 150 złotych.

Advertisement for Dr. med. FELIKS SKUSIEWICZ, Choroby skórne weneryczne moczołciowe, Andrzejka 11.

Advertisement for BEZ ODSTĘPNEGO!!!, Mieszkania, sklepy, lokale handlowe, biurowe i fabryczne.

Advertisement for W CENTRUM ładny pokój meblowany z oddzielnym wejściem.

Advertisement for WYPOŻYCZALNIA KSIĄŻEK „RENAISSANCE”, ŚRÓDMIEJSKA 40, PIOTRKOWSKA 60.

Advertisement for ODDAM na własność dziecko 3-miesięczne, płci żeńskiej.

Advertisement for INTELIGENTNA panna lub młoda wdowa z kapitałem 2-3 tysięcy dol.

Advertisement for POTRZEBNA panna, chrześcijanka do celów reklamowych.

Advertisement for Nauka i wychowanie, BUCHALTER II gruntownie wyucza za 30 zł.

Advertisement for ABSOLWENT uniwersytetu udziela polskiego, niemieckiego.

Advertisement for Rozmaite, 50 PROC. DROŻEJ PLACĘ za brylanty, złoto, srebro.

Advertisement for LÓDZKIE T. W. P. „Tomchaj Sochrym Mesyknym” zawiadamia.

Advertisement for WYPOŻYCZALNIA KSIĄŻEK „RENAISSANCE”, ŚRÓDMIEJSKA 40.

Advertisement for ODDAM na własność dziecko 3-miesięczne, płci żeńskiej.

Advertisement for INTELIGENTNA panna lub młoda wdowa z kapitałem 2-3 tysięcy dol.

Advertisement for ZAGINEŁA książeczka Kasy Chorob Władysława Gruszczyńskiego.

Advertisement for KOLMAN Cukierman, Południowa 20, zagubił kwit z Elektrowni Łódzkiej.

Advertisement for DZWOŃ 176-03, Tylko 5 złotych tygodniowo.

Advertisement for Przedsiębiorstwa winne prowadzić Księgowość, Księgowość daje ulgi podatkowe.

Advertisement for Dr. W. BALICKA, ul. Piotrkowska 200, choroby skórne i weneryczne.

Advertisement for OGŁOSZENIE, Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 7-go.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14.

Advertisement for Prenumerata „Republiki”, w Łodzi zł. 4.— za odosłanie do domu 40 gr. miesięcznie.

Advertisement for OGŁOSZENIA, Powierzchnia strony 420 mm x 280 mm. Stronka tekstowa dzieli się na 4 szpalty.

Advertisement for Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia.

Za wydawcę: Wydawnictwo „Republika”, Sp. z ogr. odp. i redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki”, sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.